

Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti arasında akdedilen, Yugoslavya'da devletleştirilen Türk mal, hak ve menfaatlerinin tazminine mütaallik Anlaşmanın tasdiki hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilân : 13 . IX . 1957 - Sayı : 9705)

No.
7050

Kabul tarihi
10 . IX . 1957

MADDE 1. — Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti arasında akdedilen, Yugoslavya'da devletleştirilen Türk mal, hak ve menfaatlerinin tazminine mütaallik Anlaşma ile tazminatın tediyeye şekillerine mütaallik Protokol, İmza Protokolü ve merbutu Liste ve Mektuplar kabul ve tasdik olunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

12 Eylül 1957

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE YUGOSLAVYA FEDERATİF HALK CUMHURİYETİ ARASINDA AKTEDİLEN, YUGOSLAVYA'DA DEVLETLEŞTİRİLEN TÜRK MAL, HAK VE MENFAATLERİNİN TAZMİNİNE MÜTAALLİK ANLAŞMA

Yugoslavya'daki Türk mal ve menfaatlerinin tazminine mütaallik 5 Ocak 1950 tarihli Protokolün tatbikatı ile ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümeti, Yugoslavya'da millileştirme tedbirleri ve diğer tahdid edici tedbirlerden zarar gören Türk mal, hak ve menfaatlerinin götürü olarak tazmini şartlarını tesbit hususunda aşağıdaki hükümleri kararlaştırmışlardır :

I - Umumi hükümler :

Madde — 1.

Yugoslavya'daki millileştirme ve diğer tahdidi tedbirlerden zarar gören Türk mal, hak ve menfaatlerinin toptan ve götürü olarak tazmini zımında, Yugoslav Hükümeti Türk Hükümetine 3 750 000 (üç milyon yedi yüz elli bin) A. B. D. doları ödeyecektir.

Yukardaki fıkrada zikredilen meblâğ, işbu Anlaşmanın 7 nci maddesinde mevzu bahis Protokolda tesbit edilmiş olan şekillere göre, en geç sekiz sene zarfında tesviye edilecektir.

Madde — 2.

İşbu Anlaşmanın 4 ncü maddesinde tarif edilen hakiki ve hükmi Türk şahıslarının, Yugoslav millileştirme tedbirleri ve diğer tahdidi tedbirler dolayısıyla Yugoslavya'da zarar gören mal, hak ve menfaatlerinden doğan bütün talepleri işbu Anlaşma hükümleri gereğince tesviye edilmiş addolunur.

Madde — 3.

İşbu Anlaşmanın 1 nci maddesinde zikredilen meblâğın tamamen tediyesi, Yugoslav Devletini, işbu Anlaşmanın 2 nci maddesinde tarif edilen Türk hak sahiplerine karşı, borçtan berî kılar.

Buna mukabil, işbu Anlaşma ile istihdaf edilen Türk hakiki ve hükmi şahısları, Yugoslavya'daki millileştirme tedbirleri ve diğer tahdid edici tedbirlerin şumulüne giren işletme ve mülkleri dolayısıyla Yugoslavya'da mevcut borçlarından ibra edilmiş olacaktırlar. Mezkûr şahıslar, Yugoslavya dışında mukim hakiki ve hükmi şahıslardan alacakları ile bu şahıslara olan borçlarını muhafaza ederler.

Madde — 4.

İşbu Anlaşmanın imzası tarihinde Türk vatandaşlığından istifade eden her şahıs, bu Anlaşma hükümlerine göre Türk addolunur.

Madde — 5.

Toptan ve götürü tazminatın alâkadar şahıslara tevzii ancak Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin salâhiyeti dâhilindedir ve hiçbir şekilde Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümetinin mesuliyetini iltizam etmez.

Madde — 6.

İşbu Anlaşmanın tatbikini temin maksadiyle Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyeti Hükümeti, tazmin edilecek mallar hakkında Türk Hükümetinin talep edeceği her türlü lüzumlu malûmat ve yardımı sağlayacaktır.

Madde — 7.

2 nci maddede derpiş edilen tazminata mütaallik tediye şekilleri iki Hükümet arasında bir Protokol ile tesbit edilecektir.

II - Nihai hükümler :

Madde — 8.

İşbu Anlaşma iki memlekette mer'î Teşkilâtı Esasiye kanunları hükümlerine uygun olarak tasdik edilecektir. Tasdiknamelerin teatişi Ankara'da yapılacaktır. Tasdiknamelerin teatisi hususunda zabıtname tanzim edilecektir. Bu zabıtnamenin tarihi işbu Anlaşmanın meriyete giriş tarihi olacaktır.

Belgrad'da Fransızca, iki nüsha olarak, 13 Temmuz 1956 tarihinde tanzim edilmiştir.

Türk Hükümeti adına Yugoslav Hükümeti adına

İ. Şadi Kavur

Milân Bartoş

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE YUGOSLAVYA FEDERATİF HALK CUMHURİYETİ ARASINDA, TASDİK KAYDIYLA, 31 TEMMUZ 1954 TARİHİNDE BELGRAD'DA AKİT VE İMZA EDİLEN, YUGOSLAVYA'DA DEVLETLEŞTİRİLEN TÜRK MAL, HAK VE MENFAATLERİNİN TAZMİNİNE MÜTAALLİK ANLAŞMAYA AİT İMZA PROTOKOLÜ

Aşağıda imzası bulunanlar,

Türkiye'nin Belgrad Büyükelçisi Ekselâns Bay İ. Şadi Kavur,
ve

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti Hariciye Nezareti Müsteşarı Büyükelçi Ekselâns Bay Milân Bartoş,

Türkiye Cumhuriyeti ile Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti arasında, tasdik kaydıyla, 31 Temmuz 1954 te Belgrad'da akit ve imza edilen, Yugoslavya'da devletleştirilen Türk mal, hak ve menfaatlerinin tazminine mütaallik Anlaşma ile tazminatın tediyе şekillerine mütaallik protokol ve merbutu mektupların kendi hükümetleri adına nihai şekilde imzasına tevessül eylemek üzere bugün toplandılar, ve salâhiyetnamelerin usulüne uygun olduğunu müşahede eyledikten sonra, tasdik kaydıyla imzalanmış yukarda mezkûr metinlere mutabık olan ilişik metinleri, Anlaşmanın 8 nci maddesine tevfikân Âkid Taraflarca kendi mer'i Anayasa hükümlerine göre tasdiki kaydı ile, nihai şekilde imzaladılar.

Yukardaki hususları tasdik maksadiyle aşağıda imzası bulunanlar işbu Protokole mühürlerini vaz'eylediler.

Belgrad'da Fransızca, iki nüsha olarak, 13 Temmuz 1956 tarihinde tanzim edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına
İ. Şadi Kavur

(imza)

Yugoslavya Federatif Halk Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Milân Bartoş

(imza)

TAZMİNATIN TEDİYE ŞEKİLLERİNE MÜTAALLİK PROTOKOL

Madde — 1.

Bugünkü tarihli Tazminat Anlaşmasının 1 nci maddesinde tesbit edilen miktar aşağıdaki maddelerde kararlaştırılan şartlara göre 468.750 şer dolârlık mütesavi taksitlerle 8 senede ödenecektir.

Madde — 2.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyeti Devlet Bankası adına masrafsız ve faizsiz A. B. D. dolârı üzerinden ve «Tazminat hesabı» namı altında bir hesap açacaktır.

Madde — 3.

İşbu Protokolün 2 nci maddesinde derpiş edilen hesap, bu Protokoldeki hususi listede mezkûr malların Yugoslav Federatif Halk Cumhuriyetinden Türkiye'ye ihracı suretiyle beslenecektir.

Bu hesabın beslenmesi aşağıda gösterilen şekilde olacaktır:

- 1) 1 den 14 B'ye kadar numaralanmış olan malların ihracat bedelleriyle;
- 2) 15 tan 23 e kadar numaralanmış malların ihracat bedellerinin % 50 si ile;

3) 23 ten 38 e kadar numaralanmış malların, 10 Nisan 1954 tarihli Protokole ek listelerde derpiş edilen kontenjanların dolması üzerine yapılacak ihracat bedelleriyle.

Madde — 4.

Eğer, her senenin Mart ayının 31 nei gününde, tazminat hesabı için yatırılan meblâğ bu Protokolün birinci maddesinde derpiş edilen senelik taksidi aşarsa, bu senelik taksidi aşan miktar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ahdî hesaba geçirilecektir.

Yukarıda mevzu bahis meblâğ, tesbit edilmiş olan senelik taksit miktarına varmazsa, aradaki fark Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının ahdî hesaptan, tazminat hesabına yapacağı nakillerle tamamlanacaktır.

Bununla beraber, mezkûr nakiller, işbu maddelerin birinci fıkrasına uygun olarak evvelce yapılmış bulunan nakiller yekûnunu aşmayacaktır.

Madde — 5.

Türk Hükümeti, yukarıda derpiş edilen malların Yugoslav menşeli olduğunu tevsik eden menşe şahadetnamelerini talebetmek hakkını haiz olacaktır. Bu takdirde menşe şahadetnameleri 26 Şubat 1953 tarihli Ticaret Anlaşmasına ekli örneğe uygun olacaktır.

Belgrad'da, Fransızca, iki nüsha olarak 13 Temmuz 1956 tarihinde tanzim edilmiştir.

Türk Hükümeti adına
İ. Şadi Kavur

Yugoslav Hükümeti adına
Milân Bartoş

Hususi liste

Türk Gümrük Sıra No.	Tarife No.	İstatistik No.	Malın cinsi
1	309	1034-1039	Ağaçtan mobilya
2	286	972,973	Her çeşit parke
3	511	1680-1682	Sofra, tuvalet, salon ve yazıhane için zücakiye eşyası
4	87	250,254	Deri ve kösele mamulâtı (ayakkabılar hariç)
5	90	260,261	Diğer deri ve kösele mamulâtı (ayakkabılar hariç)
6	281		İmal edilmiş plâstik maddeler
7	539	1862	Bıçakçılık eşyası
8	639	2266	Saçma
9	553	1913,1914/A,B,C	Madenî yazıhane levazmatı
10	700	2339,2540	Toprak boyalar
11	858	3522,3323	Bebekler
12	552		Kömür ütüsü
13	505	1656/B.C	Yalnız şeffaf, mat, boyalı elektrik ampulleriyle flüoresan lâmbalar ve 200 Watın üstünde her voltajda tezyinat ampulleri
14	528	1785-1787	Demir zineirler (Ticaret Anlaşmasına dâhil olmayanlar)

Türk Gümrük

Sıra

No.	Tarife No.	İstatistik No.	Malın einsi
14/A	380	1324-1327/A	Yalnız eibinlik ve perdelik (tül - bobin)
14/B	485	1591-1595/A	Banyo, kurna ve emsali
15			Her çeşit portatif evler (Türk ithalât rejimine göre)
16	502	1650	Her nevi lâmba şişesi
17	447	1463	Sanayide kullanılan kauçuktan çizme
18	647	2282,2283	Sadece kibritler
19	366	1168-1176/A	Kasarsız pamuk ipliği tek telli
20	371	1201,1202	Müfredat üzere satılacak halde pamuk ipliği (Türk ithalât rejimine göre)
21	663	2382	Yalnız dikiş makinaları için masa, tabla, kapak ve ayaklar
22	679	2476	Yalnız velosipetler
23	664	2382,2421	Pulluk ve diğer ziraat aletleri
24	494	1625,1626,1628	Damacana ve şişeler (Türk ithalât rejimine göre)
25	653	2333,2334	Kuru ve yaş piller
26	288	979	Yalnız tahtadan teerit maddeleri ve inşaat malzemesi ve taştan müteşekkil diğer mamulât «lessonite» (Türk ithalât rejimine göre)
27	283	888	Yalnız odun kömürü
28	284	950,955	Yalnız kasa imalâtında kullanılmaya mahsus ağaç
29	285	970,971	Kaplamalık ağaç yaprak ve şeritler
30	286	974	Yapıştırılmış kontrplâk tahtası
31	295	998,999	Yalnız dokumacı mekikleri ve ağaçtan dokumacı mamulâtı
32	298	1005	Ağaçtan alâtı femiye
33	300	1008	Yalnız şapka ve ayakkabılar için tahtadan kalıplar.
34	400	1362,1363	Pamuk mendiller.
35	488	1612-1615	Çiniden, porselenden alâtı elektrikiye ve aksanı.
36	534	1818	Radyatör ve kalorifer aksanı
37	545	1880,1881	İğneler (Türk ithalât rejimine göre)
38	703	2558,2559,2562	Mürekkepler ve kalemler v.s.

Belgrad : 13 Temmuz 1956

Bay Büyükelçi,

Yugoslavya'da millileştirilmiş olan Türk mal, hak ve menfaatlerine dair bugünkü tarihle imzalanmış bulunan Anlaşmaya müncer olan müzakereler sırasındaki konuşmalarımıza atfen, Hükümetim adına size aşağıdaki hususu teklif etmekle şeref duyarım :

Yugoslav Hükümeti tapu senetlerine itiraz edilen ve 6 Nisan 1941 tarihinden sonra mahkemelere intikal etmiş bulunan ve mahkemelere rüyet edilmekte olan ihtilâflı Türk mal, hak ve menfaatlerinin tazminini kabul etmediğinden ve bu mallar tazminat yekûnuna dâhil edilmemiş bulunduğundan, Türk Hükümeti mezkûr ihtilâfların halli neticesine göre tazminat istemek hakkını muhafaza eder.

Bu hususta Yugoslav Hükümetinin mutabakatını teyideylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Büyük Elçi.

I. Şadi Kavur

Ekselâns Dr. Milân Bartos

Büyükelçi

Hariciye Nezareti Müsteşarı

Şehirde

Belgrad, 13 Temmuz 1956

Bay Büyükelçi,

Mefadı aşağıda yazılı bugünkü tarihli mektubunuzu aldığımı bildirmekle şeref duyarım :

«Yugoslavya'da millileştirilmiş olan Türk mal, hak ve menfaatlerine dair bugünkü tarihle imzalanmış bulunan Anlaşmaya müncer olan müzakereler sırasındaki konuşmalarımıza atfen, Hükümetim adına size aşağıdaki hususu teklif etmekle şeref duyarım :

Yugoslavya Hükümeti tapu senetlerine itiraz edilen ve 6 Nisan 1941 tarihinden sonra mahkemelere intikal etmiş bulunan ve mahkemelere rüyet edilmekte olan ihtilâflı Türk mal, hak ve menfaatlerinin tazminini kabul etmediğinden ve bu mallar tazminat yekûnuna dâhil edilmemiş bulunduğundan, Türk Hükümeti mezkûr ihtilâfların halli neticesine göre tazminat istemek hakkını muhafaza eder.

Bu hususta Yugoslav Hükümetinin mutabakatını teyideylemenizi ve derin saygılarımı kabul buyurmanızı rica ederim, Bay Büyük Elçi.»

Yugoslav Hükümetinin yukardaki hususat ile mutabık olduğunu size teyidetmekle şeref duyarım. Derin saygılarımı kabul buyurunuz, Sayın Büyük Elçi.

Ekselâns Bay I. Şadi Kavur

Türkiye Büyükelçisi

Şehirde

Milân Bartos

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 11 . IX . 1957 ve 1/561

Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası : 12 . IX . 1957 ve 4/382

Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların Cilt Sayfa

cilt ve sayfa numaraları : 14 2

20 607,661:662,664,665,665,678:681

[İnikat : 90 — 275 sıra sayılı matbuat 90 ncı İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]